

Minden válaszhoz rövid, de áttekinthető indoklást is kérünk! A vizsgán az elégségeshez a két anyagrészből külön-külön el kell érni 40%-ot (12-12 pontot a 30-30-ból), a közepeshez 55%-ot (33 pont), a jóhoz 70%-ot (42 pont), a jeleshez 85%-ot (51 pont)!!

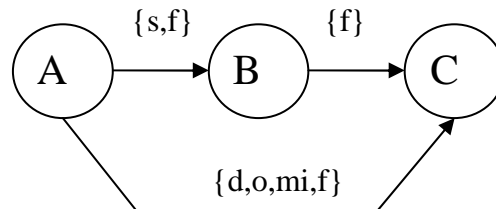
Megoldásra biztosított idő: 90 perc

Név (nyomatott betűvel):..... Kód:.....

Aláírás:.....

1. Határozza meg az intelligens tér, mint egy informatikai rendszer fogalmát! (3 pont)
2. Mi az iHCI (Implicit Human Computer Interaction)? A válaszát példákkal illusztrálja! (4 pont)
3. Kontextus kapcsán mi a W5+? (4 pont)
4. Mik az AAL alkalmazások kihívásai? (5 pont)
5. Mi a (fuzzy) tanulás fő problémája ambiens környezetben? (4 pont)
6. Hogy néz ki a tagsági függvények azonosítása szenzorikusan mért adatok alapján? (5 pont)
7. Vázolja, hogyan történik anomáliák detektálása SAX módszerrel? (5 pont)

8. Az Allen által javasolt, időintervallumokon alapuló időbeli következtetési rendszerben a következő információkat gyűjtöttük eddig (ezek nem mindegyike áll fenn biztosan, de több ennél reláció nem lehetséges). Adja meg a minimum konzisztens címkézést az ábrán látható esetre! (8 pont)

9. Ismertesse folyamatábrával a csúszó ablakkal kombinált bottom-up (SWAB: sliding window and bottom-up) algoritmust! (6 pont)
10. 2 elemi állapot lehet: E1 és E2, amelyek a valóságban nem váltják egymást az időben: ha egyszer E_j állt fenn, akkor marad is az E_j (még ha mi nem is tudjuk, hogy melyik áll fenn). Két szenzor jelét (y⁽¹⁾, y⁽²⁾) fuzionáljuk a Bayes elmélet keretei közt. Mindkét szenzorunk vagy +5-öt vagy -5-öt mér. A rendszer jellemzői:

$$p(y_k^{(1)} = +5 | x_k = E_1) = 0,9$$

$$p(y_k^{(2)} = +5 | x_k = E_1) = 0,8$$

$$p(y_k^{(1)} = -5 | x_k = E_2) = 0,8$$

$$p(y_k^{(2)} = -5 | x_k = E_2) = 0,7$$

A (k-1)-dik időpillanatban a következő értékeket kaptuk:

$$p(x_{k-1} = E_1 | Y_{k-1}^{(1)}) = 0,7$$

$$p(x_{k-1} = E_1 | Y_{k-1}^{(2)}) = 0,85$$

$$p(x_{k-1} = E_1 | Y_{k-1}^{(1)}, Y_{k-1}^{(2)}) = 0,8$$

A k-dik pillanatban mért értékek:

$$y_k^{(1)} = +5$$

$$y_k^{(2)} = +5$$

Mekkora lesz az E₁ esemény fuzionált valószínűsége, a k-dik időpillanatban? (5 pont)

(A numerikusan kiszámolt helyes végeredmény esetén lehet megkapni a teljes pontszámot!)

11. 3 egymást kizáró elemi eseményünk van (E_1, E_2, E_3), és két szenzor jelét fuzionáljuk. Az általunk kezelt események a táblázatban láthatók, az egyes szenzorok által hozzájuk rendelt bizalomtömeggel együtt.

Esemény	$\{E_1\}$	$\{E_1, E_2\}$	$\{E_2, E_3\}$	$\{E_1, E_3\}$	$\{E_1, E_2, E_3\}$
Bizalomtömeg (mass of prob.) #1	0,7	0,07	0,03	0,1	0,1
Bizalomtömeg (mass of prob.) #2	0,2	0,45	0,01	0,04	0,3

Mivel a problémánk egy lépéses predikciós jellegű, ezért tudjuk, hogy az egyes szenzorok mikor adtak jó, és mikor adtak rossz becslést a múltban. A szenzorok megbízhatóságát a jelen mérési pillanatot megelőző találatokkal becsüljük: ha az általa megadott legnagyobb bizalomtömeghez tartozó esemény következett be, akkor +1-et kap, ha nem, akkor 0-t kap az adott időpillanatbeli teljesítményére. A felejtési tényező időlépésenként, $\rho = 0,4$. A #1 szenzor eddig mindig jó becslést adott, a #2 szenzor viszont csak a legutolsó időpillanatban adott jó becslést, előtte mindig rosszat.

Adja meg az $m(\{E_1\})$ fuzionált bizalomtömeg értékét a súlyozott szenzorokra vonatkozó Dempster-Shafer elmélet használatával! (7 pont)

12. A következő állítások közül melyik hamis, melyik igaz?

- Az apriori tulajdonságot a megvizsgálandó lehetőségek számának csökkentésére használjuk. **Igaz Hamis**
- A csúszó-ablak szegmentáló eljárás gyorsítására nem ismert jó heurisztika a pontonkénti beolvasáshoz képest. **Igaz Hamis**
- Az Dempster-Shafer fúziónál nem lehetnek a modellezett események közt egymást kizárók. **Igaz Hamis**
- Az Inakagi egyesített szabály csak a Yager által javasolt speciális esetben asszociatív 3 szenzorra. **Igaz Hamis**
- Az *A priori* algoritmussal talált $\{A, B, C\}$ gyakori halmazra nem lehet megmondani, hogy $A, B \rightarrow C$, $B, C \rightarrow A$ vagy $A, C \rightarrow B$ lenne jobb szabály. **Igaz Hamis**
- A Minimum Description Length elv figyelembe veszi a modellben kódolt információt. **Igaz Hamis**
- A mért jelek modellbe transzformálásánál a neurális modell nem használható. **Igaz Hamis**
- Az Allen által bevezetett intervallum logikában a singleton konzisztens címkézés esetén minden élhez csak egy intervallum-relációs címkét rendelünk. **Igaz Hamis**

≤ 4 jó válasz **0** pont, 5 jó válasz **1** pont, 6 jó válasz **2** pont, 7 jó válasz **3** pont, 8 jó válasz **4** pont.

Jó munkát!

A Dempster-Shafer elmélet alapján kidolgozott szenzorfüziós képletek

Egy szenzor régi és új mérési eredményeinek fúziója

$$m(C) = \frac{\sum_{A \cap B = C} m_{régi}(A) \cdot m_{új}(B)}{1 - \sum_{A \cap B = \emptyset} m_{régi}(A) \cdot m_{új}(B)}$$

Két szenzor jelének fúziója:

$$m^{(1,2)}(C) = \frac{\sum_{A \cap B = C} m^{(1)}(A) \cdot m^{(2)}(B)}{1 - \sum_{A \cap B = \emptyset} m^{(1)}(A) \cdot m^{(2)}(B)}$$

Súlyozott szenzorfüzió:

$$m_{(súlyozott)}^{(i)}(A) = w^{(i)} \cdot m^{(i)}(A) \quad \forall A \text{-ra, amelyre } A \subset \Theta \text{ és } A \neq \Theta$$

$$m_{(súlyozott)}^{(i)}(\Theta) = w^{(i)} \cdot m^{(i)}(\Theta) + 1 - w^{(i)}$$

Yager szabály

$$q(C) = \sum_{A \cap B = C} q^{(1)}(A) \cdot q^{(2)}(B) \quad \forall A \text{-ra, amelyre } A \subset \Theta \text{ és } A \neq \Theta$$

$$q(0) = \sum_{A \cap B = \emptyset} m^{(1)}(A) \cdot m^{(2)}(B) \geq 0$$

$$q(\Theta) = m(\Theta) + q(0)$$

ezek után az

$m^{(Yager)}(C), m^{(Yager)}(\Theta)$ az összegük 1-re való normálásával adódik

Inakagi egyesített kombinációs szabálya:

$$m_E(\Theta) = [1 + k \cdot q(0)] \cdot q(\Theta) + [1 + k \cdot q(0) - k] \cdot q(0)$$

$$m_E(A) = [1 + k \cdot q(0)] \cdot q(A) \quad \forall A \text{-ra, amelyre } A \neq \emptyset \text{ és } A \neq \Theta$$

$$0 \leq k \leq \frac{1}{1 - q(0) - q(\Theta)}$$

Példa a szenzorok dinamikus súlyozására

$$w^{(i)}(t) = (1 - \rho) \cdot \sum_{n=0}^{\infty} c^{(i)}(t - n\Delta t) \cdot \rho^n, \text{ ahol } c^{(i)}(t - n\Delta t) = \begin{cases} 1 & \text{ha } t - n\Delta t \text{-ben jó volt a becslés} \\ 0 & \text{ha } t - n\Delta t \text{-ben rossz volt a becslés} \end{cases}$$

Bayes alapon kidolgozott szenzorfüziós képletek (folytonos esetre, a diszkrétre való áttérés közvetlenül adódik)

$$p(x_k | Y_k^{(1)}, Y_k^{(2)}) = \frac{p(x_k | Y_{k-1}^{(1)}, Y_{k-1}^{(2)}) p(x_k | Y_k^{(1)}) p(x_k | Y_k^{(2)})}{p(x_k | Y_{k-1}^{(1)}) p(x_k | Y_{k-1}^{(2)})} \cdot \frac{1}{\text{Normálás}}$$

$$p(x_k | Y_k^{(j)}) = \frac{p(y_k^{(j)} | x_k) \int_{x_{k-1}} p(x_k | x_{k-1}) p(x_{k-1} | Y_{(k-1)}^{(j)}) dx_{k-1}}{\text{Normálás}}$$